

ISKOLAI DIÁKÖNKORMÁNYZAT

A Dr. Mező Ferenc Általános Iskolában az 1999/2000. tanévben, 1999. október 7-én alakult meg az iskolai diákönkormányzat (IDÖK).

IDÖK célja

Az iskolai élet demokratizálása és a diákok joggyakorló lehetőségének biztosítása törvény által szabályozott jogi keretek között.

A nemzet demokratikus hagyományainak megerősítéséhez nélkülözhetetlen a demokratikus életformára nevelés. A demokrácia létformájának megtanulása, mikrokörnyezetben való begyakorlása lehet az igazi célja az IDÖK-nek.

A diákönkormányzati szerv és az iskolai vezetők közötti kapcsolat kiépítésének módja formája a demokratikus közélet szabályainak az elsajátítását segíti elő.

Az egyéb szervezetekkel, szervekkel való együttműködések során kiépült közösségi szellem a demokrácia szabályainak elsajátítására alkalmas lehetőséget nyújt.

IDÖK véleményezési és javaslattevési joga gyakorlása közben, valamint az iskola szabadidős programjainak aktív résztvevőjeként a diákélet fontos területe, hiszen más nevelési cél (közösségépítés, fejlesztés) valósulhat meg ezeken, mint a tanítási órákon.

IDÖK feladatai

A tanulók a szervezett iskolai életben jogszabályokban rögzített, demokratikus közösségi életet élnek. Ez a cselekvési mód vagy életforma elősegíti azt is, hogy a társadalom szervezeti formáit jobban felismerjék, a közösségi szabályokat elsajátítsák és ezeknek a közvetítő elemeknek a beiktatásával pozitív életformát válasszanak, tisztességes állampolgárként tevékenykedjenek.

A tanulók iskolai életét nem csak az oktatás, a tanulás, hanem egyfajta együttlét és az ebből fakadó közösségi viszony is meghatározza. Ennek a létformának is megvan a maga demokráciája és szabályai.

A diákifjúság közösségének a társadalmi formája a diákönkormányzat.

A társadalmi demokrácia technikáit elsajátítani csak gyakorlatban, megfelelő gyakorló terep, a korosztály sajátosságainak megfelelő életforma segítségével lehet. A diákönkormányzati élet, a közösségi tevékenység a pozitív emberi értékek fejlesztését kívánja elősegíteni.

Fontos szerepe lehet a szervezett diákközösségnek a tanár-diák kapcsolat javításában, a konfliktusok kezelésében.

Ennek kiváló formája lehet pl. a tanár-diák fórum vagy „igazlító napok” megszervezése és az évenkénti diákközyűlés.

Az ilyen fórumok szervezése során bebizonyosodik, hogy az egészséges közösségi élet nem működhet a problémákkal való szembesülés nélkül. Lehetőséget ad a hiányok, nehézségek, mulasztások körülményeinek tisztázására.

Feszültségoldó hatása van.

Lehetőséget ad a tanároknak és a diákoknak az igazság keresésére, megközelítésére. Kitűnő alkalom még a vezetőknek arra, hogy az intézmény céljaival, lehetőségeivel megismerttessék a tanulói és tanári közösséget.

Konfliktusok rendezésére ad lehetőséget, információ cserét, helyzetfeltárást mozdíthat elő.

A más szervezetekkel, szervekkel való kapcsolattartás nemcsak az aktivitás, az egyéni kibontakoztatás későbbi lehetőségeit vetíti a fiatalok elé, hanem a tevékeny életre nevelést, a feladat koordinálására való képesség fejlesztését is elősegíti.

Iskolánkban gyermek és ifjúsági szervezet nem működik.

E szervezetek nevelési feladataiból is teljesíthet néhányat a diákönkormányzat.

Különböző szabadidős programok szervezésével, megvalósításával jelentősen fejlődhet, a tanuláson kívüli síkra terelődhet a diákok egymás közötti kapcsolatrendszere. A gyengébben tanuló gyerekek közösségi munkában elért sikerei ellensúlyozhatják, illetve pozitív hatással lehetnek a tanulás területén szerzett kudarcélményekre, így egészségesebb személyiségfejlődést tesznek lehetővé.

Minél hatékonyabban bevonjuk a tanulók szervezőkészséggel rendelkező egyéniségeit, annál biztosabb a végeredmény pozitív alakulása.

A hatékonyságot kifejezetten növeli a feltételek szabása, az érdek szerinti lehetőségadás.

Kiemelt feladatként kezeljük az alábbi területeket:

- szociális készségek fejlesztése: az iskolai élet olyanná alakítása, amelyben a kívánatos szociális készségek szükségszerűen működnek és ez által kialakulásuk lehetővé válik.
- szociális kommunikáció fejlesztése: pozitív érzelmi légkör kialakítása és fenntartása az osztályokban és az egész iskolai életben.
- szociális érdekérvényesítés fejlesztése: a pedagógusok és a tanulók közötti szociális kölcsönhatások optimalizálása
- tanulók egymás közötti optimális szociális kölcsönhatásaik elvárása
- segítőkészség fejlesztése
- együttműködési képesség fejlesztése
- önértékelő képesség fejlesztése

IDÖK szervezeti formái

Az iskola diákönkormányzata alulról építkező közösségi szervezet, amelynek tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

- Osztály-diákbizottságok: 2-3 fő, akik az osztályfőnökkel együttműködve a kétirányú információ áramlás legfőbb bázisai.

- Diákönkormányzat: az osztály-diákbizottságok 1-1 tagjából áll. Diákönkormányzat elnöke (IDÖK elnöke): diáktanács titkos szavazással választja, mandátuma 1 tanévre szól.

Ő képviseli a diákközvéleményt, tartja a kapcsolatot az iskolavezetéssel, valamint a diákönkormányzatot segítő pedagógusokkal.

GYIÖK képviselő: kapcsolattartó a zuglói GYIÖK (Gyermekek és Ifjúsági Önkormányzat) felé.

- Diáktanács általában havonta ülésezik, de szükség esetén bármikor összehívható.

A diáktanács üléseire meghívhatók az iskola diákjai, a nevelőtestület tagjai illetve az iskola vezetése. A meghívottak tanácskozási joggal vehetnek részt az üléseken.

- A diákönkormányzat munkáját a tanulók által elfogadott, az iskolában dolgozó – lehetőleg – tanár (felső tagozat) segíti, aki eljárhat a diákönkormányzat képviselőjében.

- Iskolagyűlés: évente egy, de szükség szerint többször is összehívható fórum, amelynek résztvevőire és témájára a diáktanács, a nevelőtestület és az iskolavezetés egyaránt tehet javaslatot.

IDÖK együttműködése az iskola egyéb szervezeteivel

- Az iskolai diákönkormányzat részt vesz a korosztálynak megfelelő szabadidős programok megvalósításában, amelyben a szabadidő szervező kolléga segítségét kérhetik (farsang, Mikulás, Mező-nap, IDÖK nap, disco, téli vásár, nyári táborok. stb.).
- A Mező-klub programjait támogatva részt vállal az IDÖK az olimpiai mozgalom és a couberteni eszmék megismerésében.
- Az iskolai sportkörrel közösen rendszeresen szervezünk tanár- diák-szülő sporteseményeket. Rendszeressé tehető az osztályok közötti sportversenyek szervezése is (foci, kosárlabda stb.), mert ezekkel kifejezetten erősíthetjük a közösségi szellemet.

IDÖK segítő pedagógus szerepe:

Az iskolai diákönkormányzat munkáját az iskola igazgatója által (pályázati úton) kinevezett, a tanulók által elfogadott pedagógus segíti. Iskolánkban egy pedagógus segíti az IDÖK munkáját.

A tanár és a diák személyes kapcsolata sokszor csak közvetett közösségi interakciókban valósul meg.

Ezért igen fontos szerepe van a szervezett diákközösségnek a kapcsolat javításában, a konfliktusok kezelésében.

Azért szerencsés a diákokat segítő pedagógus részvétele ebben a folyamatban, mert a gyermeki kifejezőkészség, konfliktus érzékenység gyakran hagy figyelmen kívül olyan tényezőket a konfliktusok kezelésekor, amelyhez egyszerűen nincs még élettapasztalata.

A gyermek csak korlátozottan jog és cselekvőképes. Kora és tapasztalatlansága miatt a kontroll nélküli szabadság a gyermeki lélekben bizonytalanságot, talajtalanságot eredményez. Ezért nélkülözhetetlen az ügyvivő szerep egy megértő, mégis tapasztaltabb személy, egy segítő tanár közreműködése.

Fontos, hogy rendszeresen kapcsolatban legyen az iskola gyermekvédelemmel foglalkozó pedagógusával, és így egységes szemléletben segítse a tanulók személyiségfejlődését.

IDÖK távlati hatása

A legfontosabb cél, hogy a diákönkormányzat a demokrácia játékszabályainak, a demokratikus életformára nevelésnek váljon az alapjává, vagyis a tanárok és diákok számára körültekintően egyeztetett és előre leszögezett alapelvekre épülő játékszabályok szerint segíteni az iskolai közösség működését.

A fiatalok jogainak gyakorlása, illetve ennek irányítása fontos feladat, sokirányú tevékenység, hiszen a diákjogok, ennek körében a diákönkormányzat is kétpólusú jogviszony. Ahol ott vannak a jogok, mellette a kötelezettségek, kötelezettségek is megjelennek.

A jogok és kötelezettségek egysége adja a dinamizmust, amely a társadalom működőképességét biztosítja. Az állampolgári nevelés, a közéleti szellemnek a tanulóknál való kifejlesztése a nemzetközi szakemberek (Európa Tanács) által is hangsúlyozott igény és követelmény. Ezért van kiemelt jelentősége annak, hogyan élnek meg a tanulók - az életkorúknak megfelelően - a diákönkormányzatokban a közösségi életüket, hogyan készülnek fel a felnőtt életre.

Az iskolai diákélet a közös cselekvés fóruma, amelynek új, lüktető ereje, sokszínűsége a diákönkormányzatban bontakozhat ki.